

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/55/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515203119
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8515203119.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. O. K., nar. X.X.XXXX, bytom N. Y., L. X, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov otca I. F., nar. X.X.XXXX, bytom N. Y., ul. S. XX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Dončova 6 034 01 Ružomberok a matky O. K., nar. XX.X.XXXX, bytom N. Y., L. X, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/41/2014-51 zo dňa 21.5.2014 v časti výživného tak, že toto výživné zo strany otca maloletého dieťaťa I. F., nar. X.X.XXXX pre mal. O. K., nar. X.X.XXXX znižuje zo sumy 90 eur mesačne na sumu 36 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec mal. dieťaťa doručil tunajšiemu súdu dňa 18.6.2015, ktorý spresnil podaním doručeným súdu dňa 18.8.2015 návrh, ktorým žiadal znížiť výživné pre mal. O. na sumu 27,13 eur mesačne.

Návrh odôvodnil tým, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykoná 9.2.2018. Pracovne je zaradený od apríla 2015 a jeho príjem je asi 60 eur, nevlastní žiaden majetok. Pred nástupom do výkonu trestu sa nevyhýbal plateniu výživného, toto pravidelne platil. V súčasnosti (počas výkonu trestu) jeho možnosti sú obmedzené.

Uznesením č.k. 2P/55/2015-14 zo dňa 8.9.2015 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka, a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, kolíznemu opatrovníkovi a matke mal. dieťaťa spolu s návrhom na vyjadrenie a vo veci nariadil pojednávanie.

Dňa 23.9.2015 matka doručila súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že s návrhom nesúhlasí, poukázala na skutočnosť, že u mal. syna sa náklady neznížili, práve naopak, dieťa rastie a s tým rastú aj náklady na neho. Ona poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eur a prídavok na dieťa v sume 23,52 eur, iný príjem nemá. Náklady na dieťa sú omnoho vyššie ako súdom stanovené výživne 90 eur.

To, že otec dieťaťa je vo výkone trestu, nie je podľa matky dieťaťa dôvodom na zníženie výživného. Aj počas výkonu trestu je platí vyššie výživné ako navrhovanú sumu 27,13 eur.

Pojednávania sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnil, preto súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti.

Matka mal. dieťaťa s návrhom nesúhlasila, uviedla, že s otcom dieťaťa sa ústne dohodla, že po tom, čo bude z výkonu trestu prepustený, jej výživné doplatí, v súčasnosti ho ani nežiada, aby jej platil výživné stanovené súdom. Matka dieťaťa zdôraznila, že v júli jej skončí rodičovský príspevok, s dieťaťom býva pri svojich rodičoch, ktorým na chod domácnosti prispieva maximálne sumou 50 eur mesačne. Mal. O. prekonal bežné detské choroby, do budúcnosti ho chce umiestniť do predškolského zariadenia. Matka uviedla, že otec dieťaťa aj pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody výživné platil nepravidelne, istý čas od štátu poberala aj náhradné výživné. V závere podotkla, že pokiaľ sa návrhu vyhovie, bude s dieťaťom na tom finančne veľmi zle.

Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní s návrhom nesúhlasil, uviedol, že otec si sám zavinil, že je vo výkone trestu svojím nezodpovedným prístupom k životu, naopak, na strane dieťaťa sa nároky zvyšujú.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi preukazujúcimi osobné, majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov mal. O., s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/41/2014, s ostatným obsahom spisového materiálu, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/41/2014-51 zo dňa 21.5.2014 bol mal. O. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 90 eur mesačne, počnúc dňom 1.2.2014, súčasne bolo vyčíslené dlžné výživné, v prevyšujúcej časti konanie zastavené.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.6.2014.

V tom čase otec dieťaťa pracoval v Taliansku s príjmom 1 000 až 1 200 eur mesačne, matka dieťaťa poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 eur a rodinné prídavky v sume 23,14 eur.

V súčasnosti je otec mal. dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody, kde je od 9.2.2015, predpokladaný koniec trestu má stanovený na 9.2.2018.

.

Podľa správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok je od 1.4.2015 pracovne zaradený a poberať pracovnú odmenu, ktorá podlieha rozúčtovaniu z zmyslu ich predpisov a nariadení, ústav eviduje u neho pohľadávku na úhradu so zostatkom v celkovej výške 1 360,33 eur a vyživovaciu povinnosť na jedno dieťa.

Za mesiac august 2015 mal pracovnú odmenu v sume 137,80 eur, z toho bola vykonaná zrážka v prospech mal. dieťaťa v sume 36,21 eur.

Matka je naďalej na rodičovskom príspevku, ktorý bude poberať do júla 2016, okrem rodičovského príspevku v sume 203,20 eur a rodinných prídavkov v sume 23,14 eur iný príjem nemá. S dieťaťom býva pri svojich rodičoch, ktorým na chod domácnosti prispieva maximálne sumou 50 eur mesačne.

Rodičia mal. O. inú vyživovaciu povinnosť nemajú.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Právne posúdenie:

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých potrieb osoby, ktorej má byť poskytované. Výživou dieťaťa je mienené zabezpečovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej. Právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká narodením (§ 7 ods. 2 Obč. zák.)

Výživné pre maloleté deti slúži nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava), ale aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopnosti, náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote.

Predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného, ktorý opiera o skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá z čoho platiť súdom stanovené výživné.

Naposledy bolo o výživnom pre mal. O. právoplatne rozhodnuté dňa 2.6.2014.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, hmotnoprávnym podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znižiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od poslednej úpravy výživného, t.j. od júna 2014 došlo k zmene pomerov tak na strane otca mal. dieťaťa.

Otec dieťaťa je od 9.2.2015 vo výkone trestu odňatia slobody, pracovne zaradený je od apríla 2015, v mesiaci august 2015 dosiahol pracovnú odmenu 137,80 eur.

Súd má za to, že na strane otca mal. dieťaťa došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zníženie výživného. Touto podstatnou zmenou pomerov je skutočnosť, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

Z vykonaného dokazovania bolo tiež zistené, že otec mal. dieťaťa nemá iný príjem, ako z výkonu závislej činnosti, resp. ak bol nezamestnaný, tak z dávok poskytovaných štátom. Z toho vyplýva, že z objektívnych dôvodov nemá otec mal. dieťaťa v čase výkonu trestu odňatia slobody žiaden príjem, resp.

príjem len minimálny, preto je zrejme, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné v súdom stanovenej výške. V tejto súvislosti súd

poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu v obdobných prípadoch, teda v prípade, ak je rodič vo výkone trestu odňatia slobody za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. por, napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoP/35/2014-57 zo dňa 29.1.2015, z ktorého vyplýva, že je síce pravdou, že situáciu, v ktorej sa nachádza rodič, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody si zavinil sám, napriek tejto okolnosti však je potrebné aj v súčasnosti sa zamyslieť nad konkrétnymi zárobkovými možnosťami a schopnosťami tohto rodiča z pohľadu schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť tak, aby nenastala situáciu, že dlh na výživnom, ktorý mu bude narastať, bude neúmerne vysoký a likvidačný v zmysle jeho možného uhradenia po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Rovnaký právny názor vyplýva aj z rozhodnutí Krajského súdu Prešov sp. zn. 2CoP 26/2013 zo dňa 12.2.2014, sp. zn. 3CoP/16/2014 zo dňa 13.8.2014.

Vzhľadom na tieto okolnosti súd rozhodol tak, že znížil výživné pre ml. O. zo strany otca na sumu 36 eur mesačne.

Súd má za to, že otec mal. dieťaťa je objektívne schopný dosahovať príjem dostatočný pre plnenie vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu v rozsahu 36 eur mesačne, keďže je pracovne zaradený.

Súd konštatuje, že výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb mal. dieťaťa a je nepochybné, že matka, na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú starostlivosť o dieťa, dopĺňa zdroje výživy dieťaťa na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu. Otec osobnú starostlivosť synovi neposkytuje vôbec a neposkytoval ju ani do doby, kým nastúpil výkon trestu odňatia slobody.

Súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4Tdo 250/12 z 18.4.2012, z ktorého okrem iného vyplýva, že splodenie dieťaťa nie je šport ani zábava, aj keď sa to na začiatku niektorým jedincom tak zdá. V skutočnosti budúci rodič splodením dieťaťa preberá na seba povinnosť a zodpovednosť, ktorá ho bude sprevádzať po celý ďalší život, niekedy až do jeho vlastnej smrti. Preto je dôležité, aby sa choval tak, aby svojím záväzkom a povinnostiam dokázal vždy a za každých okolností čeliť.

Vzhľadom na zistený skutkový stav a citované zákonné ustanovenia súd návrhu otca na zníženie výživného čiastočne vyhovel, výživné znížil na sumu 36 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti návrh ako nedôvodný zamietol.

Záverom súd poznamenáva, že v prípade zmeny pomerov, ktorou môže byť aj prepustenie otca z výkonu trestu odňatia slobody, matka môže podať návrh na zvýšenie výživného pre mal. dieťa.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.